

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

23

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2/6289 din 18.04.2023
La nr. 07-04/1020 din 05.04.2023

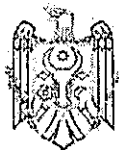
**Ministerul Agriculturii și Industriei
Alimentare**

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (simplificarea procedurii de elaborare și aprobare a Cadastrului funciar anual) (număr unic 166/MAIA/2023).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție -- 2 (două) file.

Director

Digitally signed by Rusu Iulian
Date: 2023.04.18 14:18:23 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iulian RUSU

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE AL REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. <u>2228</u>
" <u>18</u> " <u>04</u> <u>2023</u>

Anexa E

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO23/8668 din 18.04.2023

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Codul funciar - art.8, 67 ș.a. și Legea nr.1247/1992 - art.4, 8 ș.a.) (simplificarea procedurii de elaborare și aprobare a Cadastrului funciar anual) (număr unic 166/MAIA/2023)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul și nota informativă au fost plasate pentru consultare publică pe pagina web oficială a autorității publice, cât și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, la data de 14 martie 2023,

fiind stabilit termenul de prezentare a recomandărilor de 15 aprilie 2023, adică 24 zile lucrătoare, fapt ce corespunde prevederilor Legii nr.239/2008.

Astfel, apreciind acțiunea autorului privind asigurarea accesului părților interesate la proiect, cât și stabilirea unui termen optim pentru prezentarea propunerilor de modificare/completare a conținutului proiectului, se constată că rigorile de asigurare a transparenței decizionale au fost respectate de către autor.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, proiectul „[...] a fost elaborat în scopul simplificării procedurii de elaborare și aprobare a Cadastrului funciar anual, sarcină stabilită în Procesul-verbal nr. 21 din 06 iunie 2022 al ședinței de lucru a membrilor Guvernului, Agenției Relații Funciare și Cadastru.”

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea Codului funciar nr. 828/1991 și Legii nr.1247/1992 privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastrul funciar de stat și monitoringul funciar, prin delegarea Agenției Relații Funciare și Cadastru a competenței de ținere, aprobare a cadastrului funciar anual și publicare a Fișelor cadastrale pe portalul guvernamental al datelor deschise, în calitate de autoritate administrativă de implementare a politicilor în domeniul îmbunătățirii funciare, relațiilor funciare și monitoringului funciar la nivel național.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului sunt conforme interesului public, fiind promovat interesul Guvernului prin atribuirea autorității administrative de implementare a politicilor în domeniul îmbunătățirii funciare, relațiilor funciare și monitoringului funciar a competenței de ținere și aprobare a cadastrului funciar și publicarea acestuia, anual, pe portalul guvernamental al datelor deschise.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

Nota informativă a fost elaborată în corespundere cu prevederile art.30 din Legea nr.100/2017, fiind specificate condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite cu precizarea principalelor prevederi și evidențierea elementelor noi. Astfel, considerăm că nota informativă conține o justificare suficientă pentru promovarea proiectului de act normativ.

1.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Implementarea proiectului nu necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat, fapt menționat și de către autor în nota informativă, unde se enunță că „Prezentul proiect al hotărârii Guvernului nu necesită cheltuieli de la bugetul public.”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...].”

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

Cu toate acestea în conținutul proiectului au fost identificate erori ce pot afecta înțelegerea textului proiectului, astfel se recomandă revizuirea modului de enumerare a parametrilor cantitativi și calitativi ai terenurilor incluse în cadastrul funciar, stipulate la art.II pct.2 (modificarea art.8) din proiect, în corespundere cu rigorile tehnicii legislative și normative.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.&n

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează activitatea Agenției Relații Funciare și Cadastru, fiind atribuită în competența acesteia efectuarea monitoringului funciar cu suportul entităților și instituțiilor științifice din domeniu, ținerea la nivel național a Cadastrului funciar și publicarea fișelor cadastrale centralizatoare al Cadastrului funciar pe portalul guvernamental al datelor deschise.

Totodată, în proiect se stabilește sarcina Guvernului, care în termen de 4 luni de la data publicării legii, trebuie să aducă actele sale normative în concordanță cu prevederile proiectului.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul de act normativ a fost elaborat în scopul modificării Codului funciar nr.828/1991 și Legii nr. 1247/1992 privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, Cadastrul funciar de stat și monitoringul funciar, având drept obiectiv atribuirea în competența Agenției Relații Funciare și Cadastru a sarcinii de ținere a Cadastrului funciar, efectuarea monitoringului funciar și publicarea anuală a fișelor cadastrale centralizatoare al Cadastrului funciar pe portalul guvernamental al datelor deschise.

În procesul de promovare a proiectului de decizie, rigorile de transparență decizională statuate în Legea nr.239/2008, au fost respectate de către autor, fiind asigurat accesul părților interesate la proiect și stabilirea unui termen optim pentru recepționarea recomandărilor.

Prevederile proiectului sunt conforme interesului public și nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului. Totodată, în contextul identificării în conținutul proiectului a lacunelor la prezentarea normei stipulate la art.II pct.2 din proiect, se recomandă revizuirea modului de enumerare a parametrilor cantitativi și calitativi ai terenurilor incluse în cadastrul funciar, în corespundere cu rigorile tehnicii legislative și normative.

Urmare a examinării proiectului se constată că în redacția parvenită spre analiză nu au fost identificați factori de risc capabili să genereze apariția riscurilor de corupție.

18.04.2023

Digitally signed by Carbuni Daniela
Date: 2023.04.18 13:12:49 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Daniela Carbuni , Inspector principal